

OPEN BRIEF AAN MEVROUW DEMEESTER-DE MEYER

Het is met de nodige schroom, mevrouw, dat ik u in publiek aanspreek. 'Mijn' jongeren lezen namelijk ook de krant.

'Mijn' moeilijke jongeren, die enige tijd geleden bij decreet het etiket 'handicap' toebedeeld kregen, wegens zogenaamd 'karaktermoelijk'.

Zij noch ik waren daar gelukkig mee.

Geef toe dat ook u voor hen niet meteen een plaats in uw subsidiestelsel vond; want: behoren zij nu tot jeugdbescherming of gehandicaptenzorg? Velen onder hen kregen een dossier van hier tot ginder aangesmeerd, en de feiten liegen er niet om. In hoofdzaak echter vertellen die vele verslagen een tragisch verhaal van kansloosheid, ernstige verwaarlozing, verworpenheid. U en ik zouden voor veel minder de diepste afkeer voor deze goegemeente opbouwen.

Er werd voor hen gezorgd, zegt u? Vonden zij niet een pleeggezin, een gastgezin, een residentiële voorziening? Inderdaad; telkens voor een paar maanden of enige jaren; dan slaagden ze er wel in één of andere onbetamelijke uit te halen, zodat ze elders *nog* eens een 'nieuw leven' mochten beginnen.

Het grote respect dat ik voor (het overlevingsgevecht van) deze kinderen heb, maakt dat ik tot op heden de grootste discretie inzake hun belangenbehartiging in acht heb genomen. Ooit werden zij in een televisieprogramma goedbedoeld-paternalistisch als gehandicapten benoemd, en braken zij bijna het huis af.

Terwijl er natuurlijk met hen heel wat aan de hand is. Alleen: u zal het hen niet *aanzien*. Zij *ogen* hoogst 'normaal'.

Tot hen, als u allang weer thuis bent, een eenvoudig gedragsregeltje gesteld wordt. Dan duurt het een uur voor ze uitgeraasd zijn. In dat uur werden de muren met een vork bewerkt, hangsloten afgerukt, twee grote ruiten met de blote hand tot gruis geslagen, en een taa! uitgekraamd, die u ter plekke in elkaar zou doen schrompelen (bijvoorbeeld tegen een zwangere opvoedster: 'ik stamp dat kreng uit uw schoot').

Ik heb waardevolle opvoeders, sterke persoonlijkheden, wenend van angst zien vertrekken. Ik heb medewerkers met borstelstelen zien geslagen worden, kopstoten zien krijgen met een een gebroken neus tot gevolg; iemand een rib weten breken onder aanhoudend trappen. Onze kinderen zijn ondertussen namelijk ook zestien geworden en hun spieren beenhard.

Toch hebben ze reeds vijftien jaar mijn hart gestolen: hoe ze zich gedragen is immers niet hun schuld. Hoopgevend is namelijk dat onze inspanningen niet voor niets zijn: met onafgebroken engagement en geslepen kundigheid kunnen zij geholpen worden, sterker: geïntegreerd in de samenleving.

Dat alles heb ik u, en uw voorgangers, in vrij technische brieven meegedeeld. Waarom zou ik de weg van het openbare forum moeten kiezen als ik mijn boodschap kwijt kan via lezingen, commissies, semi-wetenschappelijke bijdragen, was mijn redenering.

Uw diensten hebben me steeds overvriendelijk bejegend, me met ongeveinsde aandacht beluisterd.

Hoe meer aandacht uw medewerkers echter aan mijn betoog gaven, hoe slechter mijn werk in uw beleid gehonoreerd werd.

In die mate zelfs dat wij dreigen mekaar absoluut niet meer te begrijpen. Dat is vooral voor mij jammer, want u zit bij de honingpot, en ik, in mijn kwetsbare verantwoordelijkheden ten eerste van u afhankelijk, moet vooral beleefd blijven.

Maar nu hebt u me kwaad gekregen; u hebt mijn toorn in hoge mate aangewakkerd door in uw begrijpelijke besparingswoede enerzijds 'mijn' jongeren (u zal ze categorie 14 noemen) te sparen, en tegelijk blind de schaar te zetten in mijn financiële en materiële middelen om in hun belang nog enige kans op slagen te hebben.

Bedroefd heb ik eerst uw *forfaitarisering* en *clichering* ondergaan. Als ik er uw **nieuwe besparingsvoorstellen** op nalees, doet het soort zorg op, dat mij met afschuw vervult: de gegeneraliseerde **middenklassehulp** aan de gegeneraliseerde middenklassegehandicapte medemens.

Aan deze zijde zelfstandig, van goeden huize, verbaal, die met een minimum aan kosten kan geholpen (neen, begeleid) worden; het schouderklopje en af en toe een goed gesprek volstaat al (tenminste, zo zou u het graag stellen).

Aan gene zijde de meer hulpbehoevende gehandicapte medemens, die nood heeft aan gespecialiseerde verzorging (en daar ook alle recht op heeft). Hulp aan deze groepen, hoe verantwoord ook, is dankbaar en zal u gemakkelijke electorale pluimen opleveren. Charitatief Vlaanderen gaat plat voor brave spektakelzorg.

Toen ik echter vanuit *mijn* grauwe praktijk enige bezoeken bracht aan enige traditionele gehandicaptenvoorzieningen, kwam ik met een steen in mijn maag terug: het Nieuwe droop er van de muren; de soms ongerijmde luxe wierp vele vragen op omtrent evenredige of, zeg maar, gerichte besteding van gelden: terwijl wij temidden een schroothoop tegen beter weten in voortboerden, moest ik aankijken tegen de duurste technologie inzake telecommunicatie, brandbeveiliging, verwarming, vergrendeling; ergotherapiezalen, tandarts kabinet, verwarmd zwembad met beweegbare wanden, ruime kamers, goed onderhouden tuinen en gebouwen. Hoe dichter aan de verzorgingszijde, hoe groter de rijkdom.

Een merkwaardige beleidsbeslissing, temeer daar in vroegere tijden de kost voor een ruime groep van deze 'gehospitaliseerde', veelal **volwassen** medemenssen, gedragen werd door de **gezondheidszorg** (psychiatrie, algemene ziekenhuizen). Dat deze mensen vandaag beter af zijn, is duidelijk. Het benieuwt me echter te weten in welke mate het departement *volksgezondheid* financiële *transfers* heeft gekoppeld aan de overdracht van deze binnen de gehandicaptenzorg steeds toenemende populatie.

Een cynische centenlogica immers gaat de meeruitgave, binnen uw budget, voor de volwassenen halen waar blijkbaar sinds jaar en dag de middelen door deuren en vensters gejaagd worden: bij de **minderjarigen**.

Want, beweert u, de normalisatiegedachte leert ons dat minderjarigen, al of niet gehandicapt, **thuis** opgevoed kunnen en moeten worden. En pertinent **niet** in samenlevingsvreemde, kunstmatige, vooral DURE residenties.

Hoogstens moet beroep gedaan worden op een goedkope *ambulante* begeleiding.

Ik ben het volledig met u eens. U vergeet echter dat er ook een **vuile** residentiële loot bestaat, waar minderjarigen opvang en begeleiding krijgen: de 'instelling'(wat haat ik dat woord) als noodzakelijk kwaad. Alle kinderrechtenbewegingen, sociologisch-wetenschappelijke analyses, consultants ten spijt, zal u er volgens mij mee *blijven* opgescheept zitten. Dit durf ik u op een blaadje geven.

Wellicht hebt u uw adviserend entourage niet echt mee: hoogst verstandige technocraten, die vrijblijvend academische beschouwingen poneren en kinderen in demografische cijfers en bedden omzetten.

Zouden zij al ooit van dichtbij ouders gezien hebben die hun dochter verkracht hebben, die elk zelfrespect verloren zijn, die hun zoon aanmoedigen tot prostitutie of geweld? Zouden zij zich een *kind* kunnen voorstellen dat *niet* goed is?

Maar u, met de beide voeten in de politieke praktijk, zou *béter* moeten weten.

Dat u de signalen van de veldwerkers die de breedte overschouwen systematisch afdoet als belangenbehartiging werkt als een trage boomerang. Denkt u werkelijk dat de sectoriële kwaadheid is ingegeven doordat u heilige huizen bent binnengedrongen? Neen. De angst en het cynisme bij de werkers, werknemers én zogeheten werkgevers, is onrustwekkend reëel.

Looneisen zijn deze maal niet aan de orde: hoewel die knagende ongelijkheid tegenover bvb onderwijs zich handhaaft, is er wel het algemene besef dat u inzake de *bijzondere prestaties* met ronduit slechte inschattingen van uw voorganger werd opgezadeld. Als begrotingsminister kàn u dat niet laten passeren.

Er is echter méér aan de hand: u hebt minstens één houten oor. U dreigt namelijk, ondanks herhaalde waarschuwingen, te verhinderen dat ik enigszins mijn werk kan doen, en dat ligt bij 'sociale werkers' zeer gevoelig. Zij hebben namelijk bewust nooit voor het grote geld gekozen, weet u. U grijpt in in de ontwikkelingskansen van mijn jongeren. Terwijl onze residentiële voorziening, waarvoor ik mee verantwoordelijkheid draag, *nu* reeds voortdurend financieel moet bijpassen omdat heel wat ouders deze zorg niet kunnen of willen betalen.

Kunt u zich voorstellen dat een kinderbijslag NIET in orde kan zijn; dat ouders geen OCMW-steun genieten omdat ze over'voldoende' inkomsten beschikken, terwijl ze er toch AL hun geld doorjagen? Wéét u dat onze jongeren wel eens weglopen, en dat voor zulke 'onwettige afwezigheid' geen dagprijs is voorzien (in jeugdbescherming is dat beter geregeld)? Wat suggereert u ons te doen bij fugue? Uw financieel adviseur zal zeggen: het bed meteen weer opvullen. Anderen en beter, waarschijnlijk. Wéét u dat onze trouw ten aanzien van elk weggelopen kind dat we daarna weer opnemen, ons letterlijk duur te staan komt?

En wat merk ik vandaag? Dat u in uw besparingsblindheid precies de *eigen bijdragen van de ouders verhoogt*, ZONDER ENIGE SOCIALE CORRECTIE ten aanzien van gedepriiveerde gezinnen. Dit noem ik een schande.

Wees gerust, mevrouw, als het lot *mij* treft en mij zou verplichten mijn gehandicapte zoon of dochter aan een residentie toe te vertrouwen, zal ik daar geen boterham minder om eten.

Maar u belast hier de meest getroffen gezinnen; in hun kielzog: de voorziening, die met hun lot begaan is, en die omwille van precies dát engagement een *tweede* sociaal fonds in de begroting moet inschrijven om de bijkomende verliezen te kunnen dragen (waarom toch *blijven* we met die minderjarigen werken? Een reconversie tot home voor volwassenen zou meteen deze triviale financiële kwesties oplossen en de werkzekerheid vergroten).

Met uw andere broekzak ontwerpt u een programma voor kansarmoede-bestrijding (opnieuw **u** ter ere). Is dat niet een beetje een koekenbakkenbeleid?

Verder moeten wij tussen de lijnen van uw besparingsvoorstellen lezen dat u de *indexeringen* wenst af te schaffen, *met uitzondering voor de nursing* (lees: ziekenzorg- zie hoger). U zal dat 'beheersing' noemen. Hebt u er al aan gedacht uit welke pot u straks de geriatrische zorg voor gehandicapte medemensen zal betalen?

De *minderjarigen* zouden u het meeste kosten, en het minste 'beheersbaar'(vergeef mij de herhaling) zijn? Tot treurens toe heb ik er u op gewezen dat de kleine meerkost, een opvoederswedde surplus bijvoorbeeld en wat extra-werkingskosten, een immense **besparing** oplevert op termijn; of zal ik mét u de berekening maken van de maatschappelijke kost van de criminaliteitsbestrijding, de detinering, het sociale vangnet, de psychiatrische zorg, de alcoholbestrijding, de eerste- en tweedelijns hulp, waarin 'mijn' jongeren **chronisch** terechtkomen als ze *onvoldoende begeleid* zijn geweest. Maar dat is momenteel wellicht niet uw zorg, want behorend tot een ander departement of zijnde nationale materie.

Jammer toch. Net nu er veel te doen is rond jeugdprostitutie, drugverslaving, toename van zwervkinderen (onderzoek Verhellen), blijft u doof voor mijn argumenten. Terwijl uw nationale collega Wathet hardop droomt van een beheersbare jeugd**gevangenis**, blijft u zeuren over een oncontroleerbare input.

Inderdaad: het gipsen van een gebroken been geeft zichtbaar, registreerbaar resultaat; het herstel van de fundamenteel gekwetste ziel (telkens weer die onwetenschappelijke terminologie) zal men nooit van een EEG kunnen aflezen. Dat iemand als volwassene iemand **geen** mes in de rug steekt zonder aanwijsbare reden, zal nooit opvallen.

Een geïntegreerde jongere kost de belastingbetaler niets meer. Helaas laat zich dat van uw jaarrekening niet aflezen.

Validering van het feit dat onze inspanningen- wie weet?- effectueren heb ik u nooit gevraagd. Ik heb me ondertussen verzoend met de gedachte dat ik u, en vele anderen, toch niet zal kunnen verduidelijken welke mechanismen hebben bijgedragen tot het op de valreep herwinnen van zelfrespect bij een zeventienjarige (zelf)vernieler.

Maar geef mij alstublieft de middelen om op een deftige manier mijn donquichoteske hulpverlening voort te zetten. Het is al erg genoeg dat ik in deze zogenaamde verzorgingsstaat jaarlijks voor honderdduizenden via fondsenwerving moet bijeen schooien om de last van 'mijn' dubieuze debiteuren te kunnen dragen.

Ik zou straks niet graag met mijn klak moeten rondgaan om mij in uw departement nog te KUNNEN engageren.

In de hoop dat 'mijn' jongeren me vergeven voor deze uitverkoop van hun problemen. Nog langer zwijgen zou toestaan betekenen, en dat zou hen helemaal niet dienen.

U zou me, mevrouw, nu kunnen straffen door me bijvoorbeeld botweg het bijkomend personeel, dat ik al zo lang vraag, te weigeren. Uit ervaring weet ik dat u zo niet in mekaar zit.

Laat ik veronderstellen dat uw begrotingskoorts uw perspectief tijdelijk verstoord heeft en dat een schot voor de boeg nodig is om ook uw welzijnsreflexen opnieuw optimaal te doen functioneren.

Met achting en vriendelijke groet,

Uw,

Willi Huyghe

Beleidscoördinator MPI+School
Pedagogisch Centrum Wagenschot

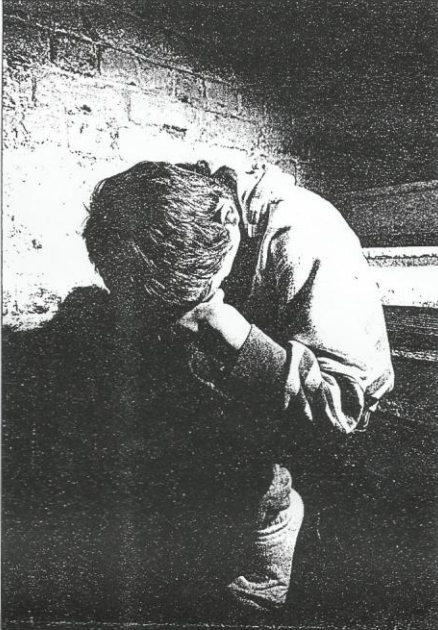
DE MORGEN

Donderdag 28 april 1994

Open brief aan mevrouw Demeester-De Meyer

WILLI HUYGHE

Hier met de nodige schroom, mevrouw, dat ik u publiek lees, namelijk ook u, krant. 'Mijn' moeilijke jongeren, die enige tijd geleden bij de kerk het etiket gehandicapte toedeed kregen, omdat ze zogenaamd 'karakteristiek' zijn. Zij en ik waren daar niet gelukkig mee. Geef toe dat ook u voor hen niet meteen een plaats in uw subsidietel vond, want, behoren zij nu tot de jeugdbescherming of de gehandicaptenzorg? Velen onder hen kregen een dossier van hier tot ginder aangesmeerd, en de feiten liegen er niet om. In hoofdzaak echter vertellen die vele verslagen een tragisch verhaal van kansloosheid, ernstige verwaarlozing, verwaarlozing. U en ik zouden voor veel minder de diepte afkeer voor deze goegemeente krijgen. Er werd voor die jongeren gezorgd, zegt u? Vonden zij niet een pleeggezin, een gastgezin, een residentie voorziening? Inderdaad; telkens voor een paar maanden of enige jaren; dan slaagden ze er wel in een of andere onbetamelijkheid uit te halen, zodat ze elders nog eens een nieuw leven mochten beginnen.

JA/NEE EEN MENING

Het grote respect dat ik voor het overlevingsgevoel van deze kinderen heb, maakt dat ik tot op heden de grootste diskreette inzake van belangenbeharing in het heb genomen. Ooit werden zij in een televisieprogramma goedbedoeld-paternalistisch als gehandicapten benoemd, en braken zij bijna het huis af. Terwijl er natuurlijk met hen heel wat aan de hand is. Alleen: u zal het hen niet aanzien. Zij ogen hoogst 'normaal'. Tot hen, als wilting weer thuis bent, een eenvoudige gedragingswijze geleerd wordt. Dan staan hen een uur voor ze uitgevaard zijn; in dat uur worden de muren met een vork bewerkt, bangalolen afgekrat, twee grote ruilen met de blote hand tot gruis geslagen, en een tahl uitgeklaand, die u ter plekke in elkaar zou doen schrompelen. Ik heb waandevolle opvoeders, sterke persoonlijkheden, buldend van angst zien vertrekken. Ik heb meewerkers met bevoorleiden zien ontvallen worden uit beledigende klopvoeten zien langzame, met een gebroekten steen tot gruis, omdat een 10-voet hevelende, gehandicapte houdend trappen. Onze kinderen zijn endovereen namelijk ook meten gevallen en heb opzien.

strijding (opnieuw u ter ere) is dat niet een beetje een koekebakkebeeld?

Voorts moeten wij tussen de lijnen van uw besparingsvoorstellen leren dat u de indexeringen wenselijk af te schaffen, met uitzondering van die voor de nursing (lees: ziekenzorg - zie hoger). U zal dat 'beheersing' noemen. Hebu u er al aan gedacht als welke pot u straks de geriatrische zorg voor gehandicapte medemens zal betalen?

'De angst en het cynisme bij de werkers, werknemers én zogeheten werkegevers, is onrustwekkend reëel.'

De minderjaren zouden u het meest kosten, en het minst 'beheersbaar' (vergeef mij de bebaling) zijn? Tot in den treure toe heb ik er u op gewezen dat de kleine kostenuitgaven, een opvoederweddensurplus, bijvoorbeeld en wat extra-werkingskosten, op termijn een immens besparing opleveren; of zal ik met u de berekening maken van de maatschappelijke kosten van de kriminalliteitsbestrijding, de detinering, het sociale vangnet, de psychiatrische zorg, de alcoholbestrijding, de eerste- en tweedelijnszorg, waarin 'mijn' jongeren kronisch terechtkomen als ze onvoldoende begeleid zijn geweest. Maar dat is momenteel wellicht niet uw zorg, want behoudt tot een ander departement of zijnde nationale materie. Jammer toch. Net nu er veel te doen is rond jeugdprostitutie, drugsverslaving, toename van het aantal zwerfkinderen (onderzoek Verheilen), blijft u doof voor mijn argumenten. Terwijl uw nationale kollega Wahelet hardop droomt van een beheersbare jeugdverzorgings-, blijft u reuren over een onkontroleerbare input. Inderdaad: het zijnen van een gebroken been geeft zichtbaar, registreerbaar resultaat; het herstel van de fundamenteel gekwetste ziel (telkens weer bij de onverschappelijke terminologie) zal men nooit van een EEG kunnen aflezen. Dat iemand als volwassene iemand geen mes in de rug steekt zonder aanwijzende reden, zal nooit opvallen. Een geringe-greende jongere kost de belastinghester niet meer. Helias laat dat van uw jaarrekening niet aflezen. Validering van het feit dat deze inspanningen - wie heel wat anders heb ik u nu nooit gevraagd, ik heb me onderhouden verzoend met de gedachte dat ik u, en vele anderen, toch niet zal kunnen verduidelijken welke mechanismen hebben bijgedragen tot het op de valreep herwinnen van zelfrespect bij een zeventienjarige (zelf)vernieler.